

ZLATÝ POMERANČ

ONDŘEJ NEFF

ILUSTROVAL KAREL JERIE

ZLATÝ POMERANČ

**KNIHY ONDŘEJE NEFFA
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS**

Arkádie

Hvězda mého života
Ultimus
Hu! Povídky Dědka Čucháka
Ostrov nesmrtelných
Zlatý pomeranč

Pán Modrého meče

Operace Armagedon

Připravujeme

Rock mého života

ZLATÝ POMERANČ

ONDŘEJ NEFF

ILUSTROVAL KAREL JERIE

MYSTERY PRESS

2024

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, zálohována ani šířena v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Ondřej Neff, 2024

Cover & Illustration © Karel Jerie, 2024

Cover Art © Lukáš Tuma, 2024

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2024

ISBN 978-80-7588-620-0 (pdf)

POWERBALL

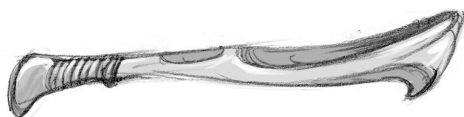
PRAVIDLA I VÝSTROJ JSOU V TÉTO LUNÁRNÍ HŘE VELMI VARIABILNÍ. HELMA, CHRÁNIČE RAMEN, PÁLKA I SUSPENZOR MAJÍ PŘESTO JISTÉ SPOLEČNÉ RYSY, KTERÉ VYTVAŘEJÍ ONU TYPICKOU SILUETU HRÁČE POWERBALLU, KTEROU VŠICHNI TOLIK MILUJEME.

ZVLÁŠTNOSTÍ TÉTO HRY JE PRAVIDLO, PODLE KTERÉHO JE HRÁČ, JENŽ SE BĚHEM DVOU MINUT HRACÍHO ČASU NEDOPUSTÍ ASPOŇ JEDNOHO FAULU, VYLOUČEN NA DVĚ AŽ PĚT MINUT NA TRESTNOU LAVICI.

HELMA
S INTEGROVANÝM
3D DISPLEJEM

ODPRUŽENÉ
ASISTOVANÉ
BOTY

KARBONITOVÉ
CHRÁNIČE KOLEN

POWERBALLOVÁ PÁLKA
(SLOUŽÍ JAK K ODPALU MÍČKU,
TAK K ATAKOVÁNÍ OSTATNÍCH HRÁČŮ)

POWERBALLOVÝ MÍČEK
(VYBAVENÝ INVERZNÍMI
GRAVO-STABILIZÁTORY)

1

PRINCIP OČISTY

Princip očisty byl prostý, asi takový: Chlápek ozbrojený metr deset dlouhou powerballovou pálkou z metalizovaného plastu se postavil před robota přestrojeného za cirkusového šaška nebo modrého králíka nebo cokoli jiného, stejně legračního. Postavil se a řekl něco jako:

„Copak si myslíš, že se stane, plecháči?“

„Udeříš mě do hlavy, a tím mě vypneš, pane. Pak do mě budeš mlátit, až ze mě zbude hromada karbonitových střepů, plastu a křemíku v louži fluidní hmoty, která mi vyteče z rozbité hlavy.“

„Popsal jsi to přesně,“ pochválil ho chasník v bílé kombinéze se znakem Kruhu čistoty na zádech. „Chytrá hlava. Jseš si tím ale jistý?“

„Naprosto, pane.“

„Máš pravdu. Zatím tě jenom zkouším. Řekni mi tedy, proč tě rozmlátím na kousky? Když mi odpovíš správně, nechám tě být.“

„Protože je karneval a patří to k zábavě. Vy Čistí mlátíte do nás plecháčů, až z nás zůstanou jen střepy. Ty pak jdou do odpadu.“

„Výborně,“ usmál se statečný bojovník za čistotu Arkádie. „Správná odpověď. Protože slovo dané svinskému plecháči nemá žádnou váhu, teď tě praštím a budu pokračovat, dokud z tebe nic nezůstane.“

„Předpokládal jsem to, pane,“ řekl robot a pak už následovala rána a kulatá robotova hlava se rozprskla na stranu, lítaly střepy

a šplouchala tekutina. Některé střepy nesly stopy po maskování. Jelikož to byl původně šašek, vzduchem letěl červený nos a zrzavý chumáč znázorňující vlasy, fluidní mok mu změnil barvu, takže vypadal, jako by se namočil do krve. Kdyby zůstalo při jedné ráně, možná by se statečnému bojovníkovi zvedl žaludek. Naštěstí na to nezbyl čas. Rány pokračovaly, a rozbít takového robota na kusy, to dá práci. Není to jen karbonit. Robot má v sobě kostru s články pospojovanými plastem, takže takové rozmlácení vyžaduje nejen sílu, ale taky určité znalosti. Dají se získat při školení. Kruh čistoty je pořádal pro všechny nové zájemce. Bylo povinné a bez něho by nikoho do Kruhu nepřijali. Jenže znáte to, šedá je teorie a věčně zelený je strom života, takže skutečnou dovednost získáte jen praxí. Pravda, při školení se na závěr dělaly zkoušky a každý musel zlikvidovat svého robota, ale skutečné dovednosti dosáhnete jen rutinou, opakováním. Naštěstí se veřejné popravy robotů konaly čím dál častěji a materiálu na cvičení při nich bylo vždycky dost. Že z toho čistění zbyly vždycky hromady trosek?

Špína k očistě tradičně patří.

Tak už to bývá a bude to tak nejspíš vždycky.

Princip je tedy jasný. Aplikoval se ve velkém, na slavnosti zvané Karneval čistoty. Účastnily se jí tisíce nadšených lidí. Pár let předtím ti stejní lidé horovali pro trvale udržitelnou harmonii kybo a humo a ochraňovali práva robotů.

Jak k tomu došlo?

Nebylo to hned. Ale netrvalo to zas tak dlouho.

2

DEN, KDY ZAČALY STAROSTI

Historici, politologové i rozumprdi z řad laické veřejnosti se do dnes přou, kde se mezi obyvateli lunárního habitatu Arkádie na jednu vzala nenávist vůči robotům, kdo je autor sloganu Luna lidem, kdy vlastně vznikl Kruh čistoty a co všechno vedlo k tomu, že na někdejší Dvoraně očisty, dnes už zase Dvoraně průkopníků, stojí bronzový pomník robota v nadživotní velikosti se skromným nápisem BEJBY, OSVOBODITEL na podstavci.

Teorií je mnoho, pravdu známe jenom my dva s Dědkem Čučákem, a já vám poctivě odvyprávím, jak to všechno bylo.

Pokud jde o nenávist, její semínka byla mezi lidmi vždycky. Roboti odjakživa lidem pomáhali, ale někdy s nimi byly potíže a dovedli jít pořádně na nervy. Neznám nikoho, kdo by na plecháče občas nenadával. Odbylo se to obvyklým „koukej zalízt, panáku“, robot řekl „ano, pane“, zalezl do své vyhrazené niky v buňce a byl pokoj. Odtud vedla cesta k „rozbiju ti šišku, parazite“ sice přímá, ale hodně dlouhá. Napětí rostlo pozvolna. Souviselo to s tím, jak se všechno v Arkádii zhoršovalo. Co dřív fungovalo, začalo váznout, všude špína a bordel, lidi byli čím dál nervóznější a plecháči čím dál častěji sloužili jako fackovací panáci. Ale pořád se nedělo nic, co by stálo za vyprávění.

Pro mě a Dědka to doopravdy začalo až na večírku pořádaném v elegantní vinárně Modrá laguna v den výročí přistání Czaplinského *Magdy*, první lodi vybavené Miagiho motorem. Celolunární

svátek tu slavila arkadská honorace v čele se starostou Leonardem. Bez přehánění se dá říct, že shromážděným dámám a pánům patřila půlka Arkádie a prsty měli doslova ve všem.

Jistě se zeptáte, kde jsme se v Modré laguně vzali my dva, majitelé starožitnictví Nedomý & Prus, věčně na pokraji bankrotu, s tlustou vrstvou másla na hlavě kvůli technologickým machinacím daleko za hranicí zakázaných technologií.

Důvodů bylo několik.

Modrá laguna patří mé životní družce Su Wang-li. A když Su pořádá tak velký podnik, potřebuje výpomoc. Někdo musí její servisní roboty, robokraby a automaty kontrolovat. Co je to platné, skromnost stranou, v robotice jsme my dva, Jakub Nedomý a můj společník Kazik Prus řečený Dědek Čuchák, ve všech sedmi habitatech Měsíce nejlepší. Protože to tak je, v minulosti jsme se dostali s lidmi z arkadské smetánky často do styku. A pokud se opravdu dobře znáte s člověkem, jako je Hans Marie Listratto, svým způsobem taky patříte ke smetánce, třebaže vás trápí, jak zaplatíte před koncem dekády dluhy. Listratto vlastní Lunar Robotics, a tím je řečeno vše.

Listratto se na večírek dostavil ve správnou chvíli, když už byli skoro všichni na místě, ještě čerství a *welcome drink* jim jenom maličko stoupl do hlavy. Tehdy nastává okamžik, kdy by měly zavířit paličky bubnů. Nejsou ale potřeba. Jakmile vstupují pan a paní Listrattovi, následovaní vybraným doprovodem, všichni k nim otočí hlavy a nasadí masku intenzivního štěstí. Říká se tomu *entrée*. V následujícím jednání jde o to, s kým a kdy se Listratto na večírku potká. Pořadí je důležité, protože se podle něho dá odhadnout, jak si kdo stojí v hierarchii moci a vlivu.

Listrattovi se nejdřív pozdravili, poobjímali a pocalovali s Leonardovými. To se dalo čekat, že první v pořadí bude starosta Arkádie a jeho žena. Ale to, že Listratto už v šestém kole uvítacího

kroužení zamířil k nám dvěma, zapůsobilo jako výbuch bomby. Teď už hodně přeháním, fakt nicméně je, že sál zašuměl.

„Rád vás vidím, Jakube,“ podával mi Listratto ruku a otočil se k Dědkovi. „Vypadáte skvěle, Kazimire,“ oslovil mého přítele. K tomu musím dodat, že Dědek Čuchák je kyborg, napůl člověk, napůl robot. Pokud jde o to, jak vypadá, připomenu, že jeho hlava z karbonitu osazená mikroskopicko-dalekohledovými očima nápadně připomíná historické obrázky Frankensteinova monstra. „Nejspíš máte za sebou další upgrade na klinice doktora Kurze, nemám pravdu?“

Doktor Kurz je kouzelník v oboru robotiky a zakázané medicíny. Dědka Čucháka před dávnou dobou složil z toho, co zbylo z Kazimira Pruse po zásahu čtrnáct padesátky, odstraňovače důlních závalů.

Jde na nás zostra, copak asi chce? Nebudu hádat dvakrát.

„Nefritového králíka vám neprodáme, pane Listratto,“ usmál jsem se na něho. „Není na prodej. Máme ho v krámě jako poutač.“

Listratto je nejvýznamnější sběratel historických artefaktů a na naše čínské robotické vozítko z dvacátého století má zálsusk už dlouho, třebaže ví, že jeho pravost není zrovna stoprocentní.

„Nefritového králíka vám přeju,“ usmíval se Listratto. To už se k němu blížila jeho paní, zahalená v oblaku vůní. Svým úsměvem v tom mraku vyvolávala jiskření. Nalomil jsem se v pase, abych naznačil ruky políbení, a Dědek taky vysekl poklonu. Dovedl být hodně pružný, když na to přišlo.

„Už se vám Hans pochlubil?“ švitořila paní Listrattová. „Celý večer se těší na *hu* pana Pruse.“

Když je Dědek hodně překvapený, říká „*hu*“. Všichni naši blízcí známi to o něm vědí.

Listratto se na ni zamračil.

„Musíš mi pokazit efekt? Těšil jsem se, že si pan Prus úžasem vykloubí čelist a náš přítel doktor Kurz bude mít důvod připojit se k naší společnosti.“

„Zatím jsme u Nefritového králíka, paní Listrattová,“ řekl jsem jí.

„Nedostali jste se daleko,“ smála se.

Listratto se otočil, pokynul a z chumlu se vynořil chlápek typu „svět již brzy“, tmavé vlasy neobvykle sčesané do složité tvarovaného copu. Překvapilo mě, že je Listratto tak tolerantní a výstřednost mu trpí. Podle odhadu byl velmi mladý, ale autorita z něho sálala, že byste si na ní mohli ve vzdálenosti půl metru osmažit topinku. Měl na sobě oblek sice stroze střižený, ale bylo mi jasné, že jen materiál musel stát tolik, kolik potřebujeme za celoroční provoz našeho krámku na koridoru Julese Verna. Listratto mu maličko ustoupil, jak jsem si stačil všimnout. Byl jsem si jistý, že už jsem ho někdy viděl v plasti, ovšem Dědek ho měl stoprocentně v databázi.

„*Lionel Haruo, dvacet sedm let, absolvent Univerzity MAGMA na Ganymedu*,“ ozval se mi v komlinku, našem dvousměrném neodposlouchávatelném komunikátoru, který nám doktor Kurz zabudoval rovnou do lebky, do mé kostěné, Dědkovi do karbonitové. „*Génius od narození, v sedmi uzavřel studium střední školy, kromě MAGMA vystudoval ještě tři líně pro manažery. Kolují o něm pověsti, že předvídá budoucnost a umí ovládat lidi.*“

„*Proč přestal studovat a šel do služby v Lunar Robotics?*“

„*To nikdo neví.*“

„*Třeba chce Listratta vyhodit ze sedla,*“ nabídl jsem vysvětlení.

„*Není záhodno dráždit Hanse Marie Listratta,*“ poznamenal Dědek Čuchák.

„*Myslím, že mu jde na nervy už tím, co má na hlavě,*“ usoudil jsem.

Listratto ale byl tolerantnější, než bych čekal.

„To je pan Haruo, můj nový ředitel prodejní divize.“ Oba jsme dali najevo formální potěšení. „Pane Haruo, prosím, předvedte pánům můj nový přírůstek.“

Hned bylo jasno, Listratto se chtěl pochlubit.

Haruo vytáhl z pouzdra malý orákl. To už byl kolem nás dosti hustý dav zvědavců. Šeptem se po sále rozneslo, že Hans Marie Listratto získal nový šperk do své sbírky a předvede ho sám Lionel Haruo, o němž celá Arkádie mluví jako o mladém géniovi, který postaví Lunar Robotics znovu na nohy. Dědek svým supersluchem šepoty slyšel.

„Dobrý, Kubo,“ říkal mi. „*Mustme chválit. Hodně chválit. Zvyšuje nám to prestiž.*“

Vládce Lunar Robotics kývl a Haruo aktivoval projekci.

„Hu,“ řekl Dědek Čuchák. Listratto se blaženě usmál.

Tridi projekce byla dokonalá. V prostoru se objevil robot jako z pohádkové knížky. Rudě karosovaný, mohutný, neforemný, převyšoval Harua o půl hlavy. Vypadal starobyle, dokonce mu do hrudního plátu vsadili ručičkové ciferníky. Všechny štítky měl vyvedené ve znakové sadě dévanágarí.

„*To přece není možné,*“ řekl jsem Dědkovi. „*To je adalbar. Nebo se snad pletu?*“

„*Nepleteš. Je to skutečně adalbar a opravdu to není možné.*“

Roboti indické výroby z první půle jednadvacátého století jsou mezi sběrateli hodně cenění a jejich rané série byly vždycky sběratelská lahůdka. Dodnes mě píchne u srdce, když si vzpomenu, jak jsme přišli o model Tata Humo. Za starých dobrých časů jsme jednou v prodeji měli dokonce i zlatého taipinga, Monu Lisu v oboru kvantových robotů*. Nicméně není lahůdka jako lahůdka,

* Viz román *Ultimus*, Mystery Press 2021; pozn. aut.

i mezi diamanty jsou rozdíly. Adalbarové jsou nejvzácnější, protože se jich zachovalo málo a je s nimi spojeno plno příběhů, které sem nebudu tahat. Tenhle fešák by na aukci taipinga přebil nejmíň dvojnásobnou cenou.

Musím přiznat, že mi pohled na něj docela vzal dech.

„Kde se tu vzal... kde se tu vzal...,“ sípal jsem. Objev téhle *indie* mě opravdu sebral. Lucie Listrattová se usmívala.

„Na tohle ses těšil, že?“ obrátila se na svého muže. Listratto pýchou opravdu světélkoval.

„Chápete, že můj zájem o vašeho králíka ochladl, chlapci?“

„Je funkční?“ zmohl jsem se na dotaz, abych napravil *faux pas*. Mezi sběrateli panuje dohoda neptat se po původu, pokud se majitel sám nepochlubí. „Nebo je to jenom dekorace? Může chodit?“

„Jistě,“ usmál se Listratto a kývl na Harua. „Prosím, předvedte.“

Haruo spustil videomód. Robot vykročil. O indické větvi robotiky jsem měl leccos nastudováno. Šli cestou autonomních řídicích jednotek pro končetiny a pohyb se ladil centrální jednotkou v hrudi. Fungovalo jim to. I tenhle adalbar chodil a hýbal rukama, dovedl se ohnout, aby se dotkl prsty země, zakláněl se a otáčel se v pase. Celé to ale bylo divné, robot se pohyboval úplně jinak než naši současní plecháči. Šel z něho trochu strach. Není divu, že se kruh kolem nás jaksi roztáhl. Přestože šlo o projekci, lidi se bezděčně báli, že se ta věc zblázní a pustí se do nich pěstmi.

„Úžasné. Gratuluji, pane Listratto. Jsem rád, že se pod Kupolí ocitla technická památka první třídy, když vezmu v úvahu klasifikaci pro obydlené planety.“

„Dobře chválíš,“ podotkl Dědek Čuchák.

„Uznání od odborníka vašeho formátu mě těší,“ řekl Listratto.

„Reklama jako řemen. Kubo, ať mi Kurz vypne vyhrívání, jestli z toho nekápne zakázka!“

Listratto se pak obrátil k Haruovi a požádal ho, ať prezentaci ukončí. Na lidech kolem nás byla vidět úleva. Všichni se pak nahrnuli k Listrattovi a blahopřáli mu k nové akvizici do sbírky. Na chvílku jsem byl s Dědkem skoro sám. Mohli jsme mluvit otevřenou řečí, bez komlinku.

„Sjel jsem sítě,“ vysypal ze sebe Dědek. „Na Lunu se nikdy žádný adalbar nedostal. Jednoho snad mají na Marsu a jednoho na Lagrangu. Na Zemi jich je registrovaných šest. Všechno jisté. Dvě muzea, čtyři soukromníci. Ale o osmi dalších se ví, že snad někde jsou.“

„Někde jsou,“ opakoval jsem po něm. To máme my starožitníci nejraději, když něco někde je a nevíme kde. „Někdo by musel adalbara na Lunu odněkud propašovat. Kdoví odkud. V době oboustranného embarga kvůli napětí Luna kontra Bagdádský kalifát.“

„Stát se to mohlo,“ připustil Dědek. „Listrattovi mají pochybnosti, že je to opravdu originál. Paní Lucie je má větší. Proto muže donutila, aby šel s pravdou ven. Je na ni našťvaný, ale zároveň se mu ulevilo.“

Dědek, to nejsou jen sítě a procenta pravděpodobnosti. Má mikroskopicko-dalekohledové oči a spousty dalších čidel. Doveče mimoslovní komunikaci analyzovat tak dobře, jako kdyby přímo četl myšlenky.

„Podívej, Kaziku. Je to naše kafe? Není. Ukázal nám adalbara, pochválili jsme, radost udělali, a to je všechno, co se udělat dalo,“ řekl jsem, a tím jsem naznačil, že by bylo dobře se tím přestat zabývat. Dědek souhlasil.

To se ale snadno řekne, není to naše kafe. Nedokázal jsem na to nemyslet. Kdo jenom mohl obstarat adalbara takovému sběrateli, jako je Hans Marie Listratto? Dědek Čuchák nasadil všechny svoje páky. Nedostal se nikam. Z užšího kruhu vedení Lunar

Robotics se dozvěděl jen to, že akvizici zprostředkoval divizní ředitel Haruo, nová hvězda podniku pověřená nasazením autonomních pomocníků nové generace, převrat v robotice, změna stylu života.

Takové nesmysly se linuly z ústředí Lunar Robotics jako pára zpod pokličky na hrnci v kuchyni. Nešlo nám to do hlavy. Nová generace pomocníků, zrovna v téhle době, kdy roboti vyšli z módy a lidi na ně byli spíš naštvaní, než aby toužili po nových modelech. *Umím to sám*, takové tenkrát bylo heslo dne. Taký se hodně mluvilo o nespolehlivosti automatických systémů. V našem starožitnictví jsme měli víc robotů k nabídce, než jaký byl zájem. „Třeba to geniální marketér Lionel Haruo změní,“ uvažoval nahlas Dědek Čuchák. „Naučí lidi zase roboty milovat.“

Zatím to ale na to nevypadalo.

Magistrát nasadil poplatky a pokuty. Šušovalo se, že to zařídil Listratto masivním úplatkem, aby lidi kupovali jeho novou robotickou řadu, ale to určitě byla hnusná pomluva. Jisté je, že jste na každém druhém rohu potkávali vyhozené omlácené gonchangy a hitacháče. Obchod se starožitnostmi neprosperoval, zisk klesal, až spadl skoro na nulu. Kdo by měl chuť zajít do závodu Nedomý & Prus, kde mají za výlohou skvostného čtyřnohého bostona ze začátku jednadvacátého století? Dotyčný měl spíš chuť některého z těch plecháčů hodit do jímky, aby se o něho postaral kombajn a poslal ho na šroťák.

Do toho firma Lunar Robotics nasadila novou modelovou řadu Aranko. Prezentace byla úžasná a marketingoví odborníci obdivovali geniální invenci divizního ředitele Lionela Harua. Všechny prostředky reklamy bušily lidem do hlavy, že s robotem Aranko vstoupí do nové etapy života úspěchu a radosti. V prvních dnech kampaně Haruo často vystupoval v plastivizi. Najednou z ní ale zmizel a po dvou třech týdnech celá Arkádie věděla,